NRC 15.1.2017

Vip-tafels? Criminelen zijn er ook dol op

Uitgaansleven

De vip-tafel – een eigen hoekje in de nachtclub, met privébediening en flessen drank – is in opmars in het uitgaansleven. Volgens de eigenaar van de Amsterdamse club Abe kan zijn zaak niet zonder. Maar de gemeente Amsterdam is ze liever kwijt: ze trekken verkeerd publiek aan.

[redacted]

De vip-ruimte in de Amsterdamse nachtclub Abe, waar tot voor kort gasten voor rond de 450 euro per avond met 4 tot 6 personen konden zitten, inclusief privébediening en een paar flessen drank

Het is half twee, zaterdagnacht, als de barman van club Abe een sterretje aansteekt, een van de eerste van de avond. Buiten is het koud en nat, binnen lijkt het business as usual voor de hippe Amsterdamse nachtclub vlak bij het Rembrandtplein.

Het publiek is van alle kleuren, de muziek urban: r&b, soul. Koelers vol ijs worden op deinende beats boven de hoofden van bezoekers getild. Net als flessen wodka en champagne met een brandend sterretje eraan.

Abe is net weer open na een gedwongen sluiting; de rijen voor de deur en bij de garderobe zijn korter dan normaal, zegt de garderobejuffrouw. De twee vip-ruimtes van 20 vierkante meter elk, met plastic tralies min of meer afgescheiden van de dansvloer, zijn vanavond voor iedereen toegankelijk. De gemeente heeft Club Abe verboden de tafeltjes te verhuren na de vondst van een handgranaat in het portiek van de club, op 24 augustus.

Hoe het zit met die granaat, is onduidelijk. De politie heeft niemand kunnen aanhouden, maar de gemeente reageerde onverbiddelijk: Abe moest drie maanden dicht en mocht pas weer open als het vip-tafels in de ban zou doen. Want: daar komen criminelen op af, volgens de gemeente.

„Welkom in het boevenhol," zegt [redacted], één van de directeuren van Abe, deze zaterdagavond. Hij schenkt zichzelf een drankje in. „Hier zouden de grootste criminelen van Amsterdam zich verzamelen. Maar zie jij ze?"

[redacted] is een atypische clubeigenaar, en niet alleen vanwege zijn witte kabeltrui. In het dagelijks leven is de veertiger vader van drie en media-advocaat, maar via „een enthousiaste zakenrelatie" werd hij vier jaar geleden opeens mede-eigenaar van de club in de roemruchte Amstelstraat, naast waar ooit discotheek iT zat.

Sinds de gemeente Abe op de korrel heeft, moet [redacted] voor de club doen wat hij overdag ook al doet: praten, pleiten, leuren – en procederen.

Eigen tafel, met champagne en fruit

Clubs en discotheken in vooral de grote steden bieden VIP-arrangementen aan. Wat dat inhoudt, verschilt per club, avond en feest. Een selectie.

Discotheek Escape heeft verschillende VIP-decks. Op Oudjaarsnacht kost de duurste tafel (6 p.) 2.250 euro. De goedkoopste tafel die avond, 950 euro voor 6 personen is al uitverkocht.

In Rotterdam verhuurt The VIP-room tafels voor 500 euro (6.p). Inclusief entree, 1 fles sterke drank, 1 fles champagne en vers fruit.

Bij Millers in Den Haag worden de dinertafels vanaf 23.30 VIP-tafels. Te reserveren als je tenminste 2 flessen champagne of 1 fles buitenlands gedistilleerd afneemt.

Twee weken geleden eiste hij in een kort geding bij de bestuursrechter zijn vip-tafels terug; de uitspraak volgt dinsdag. Zijn voornaamste argument: oneerlijkheid. Want als de vip-tafels echt de boosdoeners zijn, waarom mogen andere clubs die dan wel aanbieden en hij niet?

Volgens de gemeente is het gerechtvaardigd om aan de heropening van club Abe specifieke eisen te verbinden. „De club heeft een geschiedenis van openbare-orde-incidenten die wij gelukkig niet bij andere clubs zien", zei [redacted] namens de gemeente bij de rechter.

En inderdaad: de handgranaat aan de deur was niet het eerste probleem. In januari 2016 werd er op de deur geschoten. Een maand daarvoor werd een portier mishandeld. Binnen misdroeg iemand aan een vip-tafel zich. Eerder was een man buiten de club gepakt met een stroomstootwapen. „Allemaal waar", zegt [redacted], „maar dat was vrijwel allemaal búíten de club. Binnen hebben wij juist minder incidenten dan andere clubs omdat we veel investeren in veiligheid."

De belangen zijn groot, zegt hij. Abe kan zonder de „tafelarrangementen" geen financieel gezond bedrijf zijn. „Mondiaal is het fenomeen enorm gegroeid de laatste twee jaar. Wij kunnen als club niet de luxe en de service bieden die we willen als we geen tafelarrangementen hebben."

Dat knelt, des te meer nu de grootste investeerder de club het liefst wil verkopen. „Abe stond te koop, omdat mijn compagnon naar Ibiza is verhuisd en er vanaf wil." De club is inmiddels uit de verkoop gehaald. „We moeten na drie maanden sluiting helemaal opnieuw beginnen. Pas als de zaak weer goed draait, kunnen we de markt weer op."

Inclusief dure fles drank

De vip-tafel en bijbehorende bottle service zijn een relatief nieuw fenomeen in de Nederlandse horeca, overgewaaid uit de Verenigde Staten.

Wie overdag een vip-tafel bekijkt, vraagt zich af waarom iemand daar 's nachts honderden euro's voor over zou hebben. Veel meer dan een bijzettafeltje met een paar stoelen naast de dansvloer, is het namelijk niet. Bij sommige clubs kunnen de vips niet eens zitten: daar zijn alleen sta-tafels te huur.

Maar op een drukke clubavond is alles anders. De vip-klanten mogen voorbij de rij lopen en krijgen privébediening van een hostess. Ook hoort er ten minste één dure fles drank bij het arrangement, inclusief ijs en flesjes frisdrank om te mixen. Bijkomend voordeel: iedereen kan de vip-tafels zien

en bewonderen. Zo past het als statussymbool in het rijtje dure auto, groot horloge en opvallende merkkleding.

Er is nóg een reden voor de opmars van de vip-tafel. Traditionele discotheken ondervinden zware concurrentie van cafés en restaurants die ook dansmuziek draaien, maar dan zonder entreegeld te vragen. Vandaar dat de clubs op zoek zijn gegaan naar alternatieve verdienmodellen.

De vip-plaatsen die club Abe aanbood, kostten rond de 450 euro per avond, voor 4 tot 6 personen. Daarvan ging 300 euro naar de organisator van het feestje (de promotor) en 150 naar de club, legt Kijl uit achter een bar, in een vanavond gesloten deel van de club. Hier komen bartenders de bakken met ijs bijvullen en even uitblazen van het tappen en mixen aan de andere kant van de deuren.

Die 150 euro per tafel lijkt weinig, maar is een beginpunt, zegt [redacted]. „Wat er vervolgens aan tafel bijbesteld wordt, is allemaal voor ons. Dat is interessant, want klanten aan vip-tafels besteden gemiddeld meer dan andere bezoekers."

Staan kan ook, voor 250 euro

Dat vip-tafels geen garantie zijn voor grote drukte blijkt een paar honderd meter verderop, op het Rembrandtplein. Daar is het vip-deck van Club Prime wel in bedrijf. Het is een klein entresol op weg naar de toiletten. Het ruikt er naar bleekwater. Op de luxe banken zit één jongen naast wat lege flessen op zijn telefoon te kijken. De rest van het gezelschap staat beneden te dansen – daar is het wel druk.

De barmedewerker tovert een rekenmachine uit haar decolleté om te berekenen wat aanwezigheid op het deck op deze zaterdagavond kost. Voor vier personen ben je 150 tot 200 euro kwijt, afhankelijk van de fles drank die je erbij wil. Entree is inclusief. Overigens mogen vrouwen sowieso gratis naar binnen.

"In het rookhok is het aan het begin van de nacht drukker dan aan de vip-tafels"

Verderop, bij club John Doe, is het om 01.00 uur ook op de dansvloer nog rustig. De zaak sluit pas om 07.00 uur en moet het vooral hebben van mensen die komen als de andere tenten zijn gesloten. In het rookhok is het aan het begin van de nacht drukker dan aan de vip-tafels, die uitzicht hebben op de dansvloer, de dj-booth en een fancy aquarium waarin flessen wodka zijn afgezonken. Hier kost het afhuren van een vip-gedeelte 350 euro. Daarnaast heeft de zaak vip-statafels, à 250 euro.

Geweerd uit de vechtsport

Nog maar een paar jaar terug waren de vip-tafels vooral te vinden bij kickboxgala's en bij dure benefiet-avonden. De ironie wil dat ze bij grote vechtsportevenementen vrijwel zijn verdwenen. Deze zaterdag vocht kickbokser Rico Verhoeven op een gala van organisator Glory. Commentator Jack van Gelder merkte bij Ziggo Sport op dat het met de vechtsport de „goede kant opgaat". Een teken daarvoor was volgens hem dat er bij dit soort gala's geen vip-tafels meer werden aangeboden, want „daar komt verkeerd publiek op af".

En inderdaad: de tafels oefenen grote aantrekkingskracht uit op criminelen, die er in select gezelschap hun rijkdom kunnen tonen. Daarom besloten begin dit jaar de strandtenten in Bloemendaal aan Zee – onder druk van de gemeente – de vip-tafels te weren. De reden: uit politiecontroles was gebleken dat 80 procent van de bij zo'n feest geparkeerde auto's op naam stond van iemand met een strafblad. Het ging daarbij vooral om mensen uit de Amsterdamse onderwereld.

Tien maanden later blijken de vip-tafels niet helemaal verdwenen uit Bloemendaal aan Zee. Een totaalverbod „bleek niet nodig", laat een woordvoerder van burgemeester Elbert Roest weten. „Samen met exploitanten en de politie is de gemeente om de tafel gegaan om het aantal vip-tafels te verminderen." Ook is het toezicht aangescherpt. „Denk aan cameratoezicht en registratie van de personen die een vip-tafel bestellen." Verder moet het publiek ten minste voor de helft uit vrouwen bestaan en moet de beveiliging op orde zijn. En: „Feesten van organisatoren waarbij de vip-tafels eerder een groot probleem waren, vinden niet meer plaats."

Dat soort maatregelen heeft club Abe allang genomen, zegt [redacted]. Zeker op maandagavond. Dat is van oudsher de avond waarop horecapersoneel zelf uitgaat, maar ook ' ongewenst publiek' heeft volgens de gemeente de avond ontdekt als verlengstuk van het weekend.

Maandag: uitgaansavond

Op maandagen wordt Abe omgetoverd tot de „Billionaire Girls Club" – een avond met „de mooiste girls, heerlijke vibe en de lekkerste R&B & Hiphop". De naam is een knipoog naar het door artiest Pharrell Williams opgerichte kledingmerk Billionaire Boys Club. „Ons publiek begrijpt de kwinkslag," zegt [redacted].

Om extra grip te krijgen op de klanten („denk aan voetballers, horeca-ondernemers") vraagt [redacted] op dit soort avonden identificatie van alle gasten, moeten vip-tafels met pin worden betaald en mag er niet meer dan 500 euro contant worden afgerekend. Ook worden alleen geopende flessen geserveerd. Dat voorkomt dat bezoekers tientallen flessen tegelijk op tafel hebben staan die bij vertrek ongeopend retour gaan naar de bar. [redacted] vindt dat de gemeente het probleem te veel bij hem legt. „Er is een explosief gevonden voor onze deur. Dat heeft op geen enkele manier te maken met onze vip-tafels. Hoogstens met het feit dat wij sommige mensen aan de deur weigeren omdat ze op een zwarte lijst staan. Wij zijn ook maar een exploitant, geen detectivebureau."